

<http://www.arianafghanistan.com>

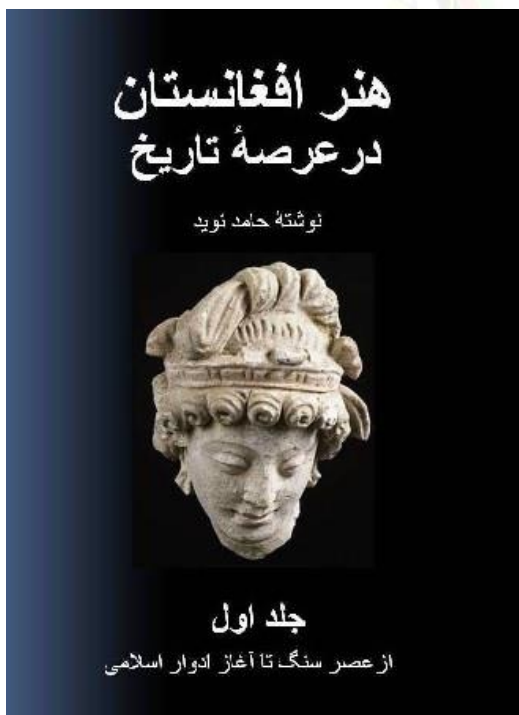
۲۰۱۸/۰۸/۰۲

حامد نوید

معرفی کتاب "هنر افغانستان در عرصه تاریخ" در کتابخانه کانگرس ایالات متحده آمریکا

بزرگوار محترم جناب ولی احمد نوری!

بدینوسله مراتب سپاس قلبی ام را به جناب شما، دوست نهایت مهربان و دانشمند جناب حمید روغ، همکار نهایت گرامی و فرهیخته خانم ملال نظام و همه دست اندرکاران سایت وزین آریانا افغانستان به خاطر پشتیبانی بیدریغ تان از نگارش کتاب **"هنر افغانستان در عرصه تاریخ"** تقدیم نمایم.

این کتاب را من به خاطر تثبیت حقوق فرهنگی ملت شریف افغانستان نخست در دو جلد به زبان انگلیسی زیر عنوان Art Through The Ages in Afghanistan نگاشتم که در ماه آگست سال ۲۰۱۳ میلادی در کتابخانه کانگرس ایالات متحده آمریکا افتتاح شد.

علت نگارش این کتاب بزبان انگلیسی برای بار اول این بود که در طی سالهای اخیر باکمال تأسف نام افغانستان در سطح مطبوعات جهانی با تروریزم، اختلاس گسترده، قاچاق مواد مخدر و صدها مسایل رقتبار دیگر چون، فقر، بیسوادی، وحشت و آدم ربایی گره خورده بود و اکثر کسانی که از فرهنگ غنی و باستانی ئی این سرزمین اطلاعی نداشتند ما را به حیث یک ملت فاقد فرهنگ و تمدن می شناختند. اکنون شادمانم که جلد اول این کتاب به فارسی دری نگاشته شده و به دسترس

علاقه‌مندان قرار می‌گیرد و امیدوارم که این کتاب روزی به همت هموطن با احساس و دانشمندی به زبان پشتو ترجمه شود. در اینجا باید با قدردانی متذکر شوم که هموطن با احساس و فهم، خانم ثریا سدید مرا در تدوین این کتاب با حوصله‌مندی و دقت و پشتکار فراوان یاری نموده‌اند که ازین درک از ایشان نهایت ممنون و مشکورم.

باید صادقانه اعتراف نمایم که در هنگام معرفی این کتاب در کتابخانه کانگرس ایالات متحده آمریکا خود را برای چند لحظه تنها احساس نمودم چون با دانشی که به سطح ماستری در رشته هنرهای زیبا و تاریخ هنر از یونیورسیتی نیویارک دارم و پس از سال‌های طولانی مهاجرت دیگر عضو رسمی استادان پوهنتون کابل نیستم، در برابرم استادان برحال امریکایی و سکالره‌های غربی، دانشمندان ایرانی، هندی و پاکستانی به سطح PHD دوکتورا قرار داشتند، که به فحوای عمومی هنر و ثقافت افغانستان را بخشی از تمدن فارس باستان و یا ادامه‌ی ثقافت و تمدن هند می‌پنداشتند، اما چون می‌دانستم که از کرسی حق صحبت می‌کنم با شرح پدیده‌های هنری و فراورده‌های ابداعی‌ای که زاده‌ی تراوش اندیشه، احساس، عقاید، و شیوه‌ی زندگانی ساحتی تمدنی میان رود اخشیس Oxus آمو در شمال، (حوزه‌ی تمدنی کوبها (کوفن) کابلستان) در جنوب کهساران پاروپامیزاد، حوزه‌ی تمدنی Haraxvaiti هره اسکتی و اتومند (ارغنداب و هیلمند) تا درنگیانا (زرنج) در جنوب غرب و حوزه‌ی ثقافتی (مرجیانه) و هریوا (مرغاب و هرات) در غرب در طی زمانه‌ها شگوفای شده پرداختم. پیشنهاد علمی من در روز معرفی این کتاب این بود:

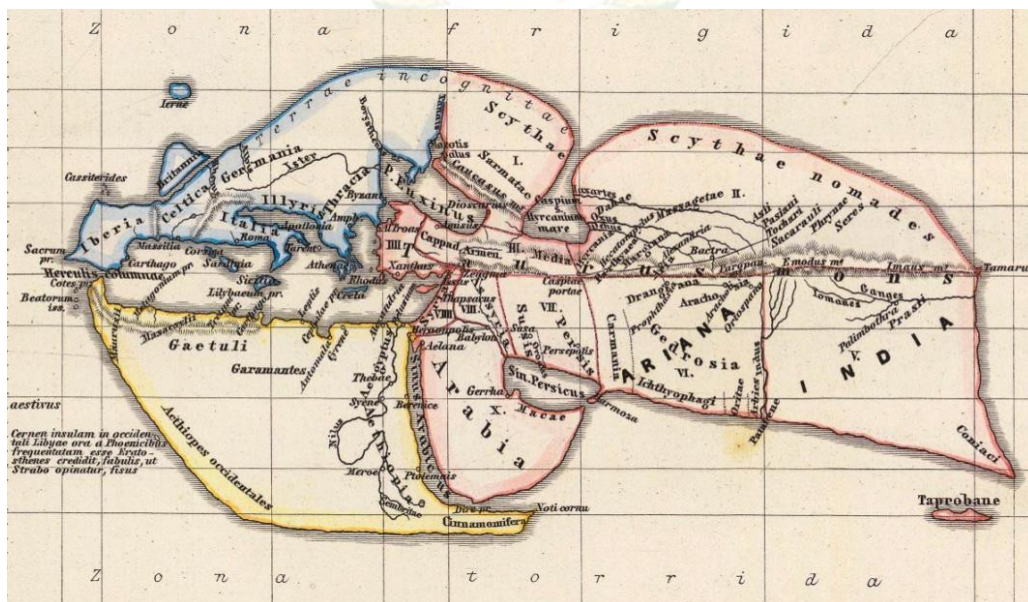

ثقافت خطه‌ایکه در اوستا به نام سرزمین رودهای مقدس یاد می‌شد و این آب‌های روان از کهساران پاراپامیزاد و پاراپامیزوس و اندیکس Indicus (هندوکش) در متون یونانی یاد می‌شد دارای تمدن و ثقافتی بوده که نمی‌توان آنرا در ارتباط به حوزه‌های تمدنی قاره‌ی آسیا نادیده گرفت. زیرا افغانستان کنونی در قلب خطه‌ی فرهنگی‌ای قرار دارد که در ریگ‌ویدا به نام آریاورته، در اوستا آریانا و یجه و در کتاب جویگرافیکا اثر سترابو به حواله‌ی نقشه‌ی ارستاس تینس Eratosthenes تهیه شده در سال ۱۹۲ ق. م. که موثق‌ترین سند تاریخیست موقعیت دارد.

از جمله ۱۶ شهری که به نام سرزمین نخستین اوستا یاد شده اکثر آن داخل سرحدات فعلی افغانستان است. شهرهای آریانا و بجه که در بخش وندیداد کتاب اوستا ذکر یافته قرار آتیست:

- ✚ سغدیا = سغدستان،
- ✚ بخدی = بلخ = راغا = بدخشان،
- ✚ نیسیایا = منطقه فاریاب و تاشکند،
- ✚ مرجیانیه = ساحه مرغاب تا مرو،
- ✚ هریوا = هرات،
- ✚ درنگیانیه = زرنج،
- ✚ هتومند = هیلمند، هره اسکتی،
- ✚ اراکوزیا = ارغنداب،
- ✚ اروا = غزنه،
- ✚ کوبها = کابل،
- ✚ کخر = ناحیه لوگر و میدان،
- ✚ ورانا = دره خیبر و گنده هارا.

چهار شهری که خارج از خاک افغانستان کنونیست عبارت انداز سغدیا در تاجکستان امروزی، وهرکان (گرگان) و راگه (ری) در ایران امروزی و هیاته هندو که در پاکستان واقع است.

Map of Eratosthenes, circa 132 BCE

در ادوار اسلامی بلخ، تخارستان، هرات، زرنج، غور و بامیان تاشهر غلغه، بست، زمین داور و کندهار، غزنه، زابل و کابلستان قدیم تا ننگرهار لغمان و نورستان مراکز مهم ثقافت و فرهنگ اسلامی بودند که از این خطه بسی نوابغ شعرو ادب و هنر برخاسته؛ و در عصر حاضر از نیمه قرن نهم و آغاز قرن بیستم تا کنون نویسندگان، ادباء، نقاشان، هنرمندان، موسیقی دانان و سخنوران زیادیبرگنجینه های ادبی و فرهنگی افغانستان افزوده اند.

بدیهیست که در عرصه تاریخ در نتیجه تحولات سیای نام سرزمین ها مبدل میشود و همچنان خطه های تاریخی مانند خراسان و سیستان و حوزه تمدنی گنده هارا Gandahara میان چندین کشور همجوار تقسیم میگردد، اما تغییر نام باعث آن نمیشود که ملتی از داشته های فرهنگی خود با بازی با کلمات محروم شود. داشته های فرهنگی افغانستان میراث فرهنگی ملت آنست.

ما می توانیم در یک فضای سالم اکادمیک دوران تعصبات تفوق جویانه و گرایشها و ملحوظات سیاسی با همکاری های علمی همدگر را در شناخت ژرفتر فرهنگهای انسانی کمک نماییم.

این بود بخش های کوچکی از صحبت مفصلی که در کتابخانه کانگرس در روز معرفی آثار هنری و آبدات تاریخی افغانستان در هشتم آگست سال ۲۰۱۳ میلادی داشتم. اکنون این کتاب در کتابخانه کانگرس امریکا در زمره کتابهای علمی بخش مطالعات شرق مینه و شمال افریقا بنام تاریخ هنر افغانستان ثبت است، ولی حالا احساس اینکه حمایت هموطنان خود را در رابطه به نگارش این اثر دارم مرا بیشتر از پیش شادمان میسازد. با عرض حرمت حامد نوید ۳۱ جولای ۲۰۱۸

حامد نوید در کتابخانه کانگرس

با دوکتور (مری جین دیپ) رئیس کتابخانه و دوکتور (دیناوری) آمربخش فارسی

